

Aan de leden van de
Gemeenteraad

Datum: 21 januari 2025
Onderwerp: Stand van zaken doordecentralisatie Beschermd Wonen Maatschappelijke
Ons kenmerk: Opvang

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief willen wij u informeren over de landelijke en regionale ontwikkelingen ten aanzien van de doordecentralisatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (BWMO). Voor BWMO werken we samen met 8 Drentse gemeenten: Aa en Hunze, Assen, De Wolden, Meppel, Midden-Drenthe, Noordenveld, Tynaarlo en Westerveld. De gemeente Assen is als centrumgemeente verantwoordelijk voor de uitvoering.

Doordecentralisatie

Het rijk is voornemens deze taken door te decentraliseren van centrumgemeenten naar elke afzonderlijke gemeenten. Het wachten is op het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen dat ter behandeling voorligt bij de Tweede Kamer sinds begin 2023. Dit wetsvoorstel is controversieel verklaard. De nieuwe streefdatum voor invoering is 1 januari 2026, maar het is onzeker of deze termijn gehaald wordt. De wet regelt dat de gemeenten verantwoordelijk blijven voor hun eigen inwoners, ook wanneer zij naar een andere gemeente verhuizen voor een voorziening beschermd wonen.

Wat is al in gang gezet?

Sinds 1 januari 2024 vindt de indicatiestelling beschermd wonen al plaats in de afzonderlijke gemeenten in plaats van in de centrumgemeente Assen. Hiermee lopen we vooruit op de landelijke invoering. De afzonderlijke gemeenten dragen op deze wijze nog meer zorg voor de eigen inwoners. Om de uniformiteit in de uitvoering te borgen zijn werkafspraken gemaakt en vindt afstemming plaats via een expert kennistafel.

Ook hebben we met de gemeenten in de regio Assen een inkoopprocedure voor beschermd wonen vastgesteld gestart. Hiervoor is een inkoopstrategie opgesteld dat de basis vormt voor de aanbesteding. De nieuwe contracten gaan per 1 januari 2026 in voor alle negen gemeenten.

Besluit (informele) splitsing herzien

In maart 2022 is uw raad geïnformeerd over het voornemen om centrumregio Assen na de doordecentralisatie informeel te gaan splitsen in twee sub-regio's. Dit besluit hebben de colleges in januari 2025 ingetrokken om de volgende redenen:

Openstelling WLZ

Met de openstelling van de Wet langdurige zorg voor mensen met psychische stoornissen is een deel van de inwoners in beschermd wonen overgegaan naar de Wlz. In 2021 bleek de uitstroom naar de Wlz veel groter dan verwacht. Het aantal inwoners in beschermd wonen is daardoor sterk afgenomen. Het is daarom voordelig om met een groter aantal gemeenten de voorziening beschermd wonen in te kopen.

Nieuwe inkoop

Er is inmiddels een nieuw gezamenlijk inkoopproces gestart voor beschermd wonen. De focus ligt op een soepele overgang van beschermd wonen naar ondersteuning, waar dat vanuit de Wmo mogelijk is. Naast de klassieke vormen van beschermd wonen, ondersteuning met 24 uren toezicht, worden ook tussenvormen ingekocht om eenvoudig de ondersteuning te kunnen afschalen. Het ontbreken van een naadloze overgang van Beschermd Wonen naar Wmo-ondersteuning, was voor de gemeente Hogeveen een belangrijk argument voor de splitsing. De verandering in inkoopstrategie geeft hier echter voldoende gehoor aan.

Financiën

Het financieel resultaat voor beschermd wonen is niet afhankelijk van de keuze om de regio wel of niet te splitsen. Tot op heden komt de jaarlijkse financiële doorrekening uit op een positief saldo na ontvangst van de integratie uitkering en na aftrek van de (niet)cliëntgebonden kosten. De hoogte van dit overschot is uiteraard afhankelijk van meerdere onzekerheden, zoals prijsontwikkelingen en de in- en uitstroom beschermd wonen. Bij de landelijke doordecentralisatie ontvangt elke individuele gemeente budget voor beschermd wonen volgens een nieuw objectief verdeelmodel. De financiële consequenties daarvan zijn nog onduidelijk.

Samenwerking continueren

De samenwerking binnen regio Assen blijven we continueren. Dat is ook van belang om deze voorzieningen voor onze inwoners voldoende beschikbaar te houden en aan de vraag te kunnen voldoen. Continuering van de samenwerking is daarnaast in lijn met de intensivering van de regionale samenwerking op andere beleidsterreinen, zoals Jeugd, IZA en GALA. In de huidige vorm (centrumregio Assen) zijn de samenwerkingsafspraken tussen de 9 gemeenten vastgelegd in een convenant.

Vervolg

De landelijke ontwikkelingen worden de komende tijd gevolgd. Daarnaast gaan we in de samenwerking verder met het voorbereiden van de doordecentralisatie. Waar nodig houden wij u op de hoogte van de ontwikkelingen.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Karin M. Cornelissen
gemeentesecretaris

Martijn Breukelman
burgemeester